

Denet Duyuru

2009 YILI ADLİ TATİLİ BAŞLADI

Adli tatil, yargı mercilerinin yılın belli döneminde çalışmalarına ara vermeleri anlamına gelmektedir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 61. maddesine göre; *bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri her yıl ağustosun birinden eylülün beşine kadar çalışmaya ara verirler*. Hakim ve savcılar ile avukatlar, mahkemelerde çalışan zabıt katipleri ve diğer yardımcı kişilerin yıllık izinlerini kullandıkları adli tatil süresi içerisinde adli işler tamamen durmaz, kurulan nöbetçi mahkemeler vasıtasıyla ve acil olanların görülmesine devam edilir. Bu elbette, adli tatil süresi içinde dava açılmayacağı ve diğer hususlarda dilekçe verilemeyeceği anlamına gelmez.

İYUK'un 8/3. maddesine göre, bu Kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu süreler, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır. Bu hüküm, 2577 sayılı İYUK'ta yazılı bütün süreleri, dava açma sürelerini, idarenin veya davacıların cevap sürelerini, dilekçe ret nedeniyle davanın açılmamış sayıldığı durumlarda dilekçelerin yenilenme süresini, itiraz veya temyiz sürelerini, karar düzeltme sürelerini de içerir.

Örneğin, 21 Temmuz günü tebliğ edilen vergi/ceza ihbarnamesine karşı 30 günlük dava açma süresinin son günü olan 20 Ağustos adli tatile rastladığından, süre 11 Eylül mesai saati bitimine kadar uzayacaktır. Buna karşılık, 7 Ağustos günü tebliğ edilen vergi/ceza ihbarnamesine karşı dava açma süresinin son günü 6 Eylül'dür ve dava açma süresi uzamayacaktır.

Son düzenlemeler çerçevesinde adli tatil tarihleri tüm yargı kollarında aynı sürelerde başlayıp, bitmektedir. Adli tatilde görülecek işler, temel mevzuatta ekteki şekilde düzenlenmiştir.

İYUK dışındaki kanunlarda yazılı sürelerin adli tatil nedeniyle uzayıp uzamayacağı konusunda mevzuatımızda boşluk bulunmaktadır. Vergi yargısı açısından bunun en sık rastlanılan örneği ödeme emrine karşı açılacak davalarla ilgili süredir. Bilindiği üzere, ödeme emrine karşı açılacak davalarla ilgili süre 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da yer almaktadır. Bu sürenin sonunun adli tatile rastlaması halinde, bu sürenin de uzayıp uzamayacağı gerek uygulamada, gerek yargıda, gerekse doktrinde tartışmalıdır. Bu nedenle, ödeme emirlerine karşı açılacak davalarda adli tatil nedeniyle sürenin uzaması riskine girmeyip, yedi gün içinde dava açılmasında yarar vardır.

Saygılarımızla.

"I - ADLİ YARGI İLK DERECE MAHKEMELERİ**A- HUKUK MAHKEMELERİ****Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu (Kanun No:1086)****TATİL**

MADDE 175 - Her sene bilumum mahkemeler Ağustosun birinden Eylülün beşine kadar tatil olunur.

MADDE 176 - Adli ara vermede ancak aşağıdaki dava ve işler görülür:

1. İhtiyatî tedbir, ihtiyatî haciz ve delillerin tespiti, deniz raporlarının alınması ve dispeççi tayini istekleri ve bunlara karşı yapılacak itirazlar hakkında karar verilmesi,
2. Ara vermede yapılması karar verilen keşifler,
3. Her çeşit nafakat davaları,
4. Velâyet ve vesayet işlerine ait davalar,
5. Nüfus davaları,
6. Hizmet akdinden doğan davalar,
7. Kıymetli evrakın kaybından doğan iptal davaları,
8. Tahkim babındaki hükümlere göre mahkemenin görevine giren anlaşmazlık ve işler,
9. İflâs ve konkordatoya ait davalar,
10. Kanunların sulh mahkemesini veya hakimini görevlendirdiği dava ve işler,
11. Kanunlarda ivedi olduğu veya adli ara vermede de bakılabileceği belirtilen veya basit yargılama usulüne bağlı tutulan başka dava ve işler,
12. Mahkemece taraflardan birinin isteği üzerine ivedi görülmesine karar verilen dava ve işler.

Tarafların uyuşması halinde veya dava bir tarafın yokluğunda görülmekte ise hazır olan tarafın isteği üzerine yukarıdaki iş ve davalara bakılması adli ara vermeden sonraya bırakılabilir.

Adli ara verme süresi içinde, yukarıdaki fıkralarda gösterilenler dışında kalan dava ve işlerle ilgili olarak verilen dava, karşılık dava, istinaf ve temyiz dilekçeleri, bunlara karşı verilen cevap dilekçelerinin ve dosyası işlemde kaldırılan davaları yenileme dilekçelerinin alınması, ilam verilmesi, her türlü tebligat, dosyanın başka bir mahkemeye, bölge adliye mahkemesine veya Yargıtaya gönderilmesi işlemleri de yapılır.

7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri saklıdır.

Bu madde hükümleri bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay incelemelerinde de uygulanır.

B- CEZA MAHKEMELERİ**Ceza Muhakemesi Kanunu (Kanun No: 5271)****Adli tatil**

MADDE 331 - (1) Ceza işlerini gören makam ve mahkemeler her yıl Ağustos'un birinden Eylül'ün beşine kadar tatil olunur.

(2) Soruşturma ile tutuklu işlere ilişkin kovuşturmaların ve ivedi sayılacak diğer hususların tatil süresi içinde ne suretle yerine getirileceği, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.

(3) Tatil süresince bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtay, yalnız tutuklu hükümlere ilişkin veya Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanunu gereğince görülen işlerin incelemelerini yapar.

(4) Adli tatile rastlayan süreler işlemez. Bu süreler tatilin bittiği günden itibaren üç gün uzatılmış sayılır.

II - İDARİ YARGI (BÖLGE İDARE, İDARE ve VERGİ MAHKEMELERİ)**İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU (KANUN NO: 2577)****Çalışmaya ara verme**

Madde 61 - 1. (Değişik: 3622 - 5.4.1990) (Değişik 1. cümle: 5219 - 14.7.2004 / m.11/A - Yürürlük m.15)

Bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri her yıl ağustosun birinden eylülün beşine kadar çalışmaya ara verirler. Ancak, yargı çevresine dahil olduğu bölge idare mahkemesinin bulunduğu il merkezi dışında kalan idare ve vergi mahkemeleri çalışmaya ara vermeden yararlanamazlar. Bu mahkemeler, 62 nci maddedeki sınırlamaya tabi olmaksızın görevlerine devam ederler.

2. Ara verme süresi içinde; bölge idare mahkemesi başkanının önerisi üzerine, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, her bölge idare mahkemesi merkezinde idare ve vergi mahkemesi başkan ve üyeleri arasından görevlendirilecek üç hâkimin katıldığı bir nöbetçi mahkeme kurulur. Nöbetçi kalanlardan en kıdemli başkan, yoksa en kıdemli üye nöbetçi mahkemenin başkanlığını yapar.

3. (Değişik: 4001 - 10.6.1994) Çalışmaya ara vermeden yararlanamayanlar ve nöbetçi kalanların yıllık izin hakları saklıdır.

Nöbetçi mahkemenin görevleri

Madde 62 - Nöbetçi mahkeme çalışmaya ara verme süresi içinde aşağıda yazılı işleri görür:

- a) Yürütmenin durdurulmasına ve delillerin tespitine ait işler,
- b) Kanunen belli süre içinde karara bağlanması gereken işler.”